

Weg met de isoleer!

TEKST EN BEELD:
LIESBETH SLUITER

Beats uit maar liefst drie soundsystems zorgen voor een lawaaihoos tussen de Eindhovense would-be wolvenkrabbers. De actiegroep 'Tekeer tegen de Isoleer' houdt een demonstratieve street rave. Ontspannen sfeertje, veel jongeren, veel punky outfits. Iedereen hier heeft enigerlei ervaring met de isoleer. Anke, ex-patiënt: 'Daar voelde ik me niet alleen gek, maar ook nog een slecht mens.' Frits, kwartiermaker: 'Isoleren verlengt altijd de opnametijd.' Tyche, ex-patiënt: 'Tijd, ruimte, alles verdween. Na achttien jaar heb ik er nog last van.' Marc, student sociaal-pedagogische hulpverlening: 'Isoleren is geen zorg.'

Het is de vierde keer dat de actiegroep de straat opgaat sinds haar ontstaan, augustus 2003. Tussendoor werd aan de weg getimmerd op congressen en informatiemarkten. Jolijn Santegoeds (27), als tiener twee keer elf maanden in de iso-

leer, trekt de kar van het protest. Ook letterlijk, er hobbelt een karretje met spandoeken en eierkoken achter haar aan, voor hongerigen onderweg. 'We vormen een netwerk. Kom ik in Heerenveen iemand tegen met wie het klikt dan wisselen we e-mailadressen uit. Zo vaag als de pest, maar misschien komen er vandaag wel Friezen.' En daar loopt Wietze. Inderdaad, Heerenveen. 'De isoleer kan eigenlijk wel dicht', zegt hij vriendelijk. 'Misschien kunnen ze kamers maken met mooie kleurtjes.' Jolijn: 'In Noorwegen hebben ze negen verpleegkundigen op tien patiënten. Als iemand desondanks afzondering nodig heeft, is er een ruimte met een tuin, een badkamer en een afsluitbare keuken, alles *hufterproof*. Er is ook mobiele fixatie, waarbij je handen aan een riem om je middel worden vastgemaakt. Niet optimaal, wel milder dan onze isoleer waarin je identiteit wordt weggevaagd.'

Toch is ze hoopvol. 'Vroeger wilden mensen je

verhalen over de isoleer niet geloven. Nu vinden we weerklank en er is meer publieke discussie, misschien dankzij ons. Ik ben ook enthousiast over het project Dwang en Drang. Het is hoopvol dat hulpverleners zelf vraagtekens zetten. Het rapport concludeerde dat maar 25 procent van de separeergevallen aan de inspectie wordt gemeld. Dat Nederland hoort bij de top drie van landen wat betreft separeergebruik. Een goede aanbeveling vond ik het inschakelen van familie of bekenden, als iemand amok maakt. Verpleegkundigen vroegen bijvoorbeeld de moeder van een gesepareerde jongen wat zijn lievelingseten was. Toen ze een stapel pannenkoeken de cel indroegen, kalmeerde hij.' Ze heeft tegenwoordig meer begrip voor hulpverleners. 'Ik houd niet alleen klaagzangen meer. Hulpverleners voelen zich snel aangevallen. Je bereikt het meeste door constructief mee te denken. Voorlichting is het halve werk.' *